

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/87/2020
Identifikačné číslo spisu: 3118200631
Dátum vydania rozhodnutia: 30.06.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:3118200631.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtina 48, Bratislava, IČO: 35 831 154 zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtina 48, P.O. BOX 205, Bratislava proti žalovanému O. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, bytom O. XXXX/X, G. zast. JUDr. Šimonom Cibulkom, advokátom so sídlom Jilemnického 2, Trenčín, o zaplatenie 3.509,55 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 23Csp/8/2018, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 15. januára 2020, č.k. 19Co/76/2019-110, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalobca nemá proti žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) potvrdil I. výrok rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 03. októbra 2018, č. k. 23Csp/8/2018-65 (ďalej len „súd prvej inštancie“) v napadnutej časti, ktorým súd prvej inštancie žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.888,- eur spolu s príslušenstvom, zmenil II. výrok rozsudku súdu prvej inštancie tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 621,55 eur a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Odvolací súd poukázal na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, z ktorého vyplýva, že dňa 23.07.2014 uzatvoril právny predchodca žalobcu ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom úverovú zmluvu, na základe ktorej poskytol dlžníkovi úver vo výške 4.000,- eur. Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 23.11.2017, oznámil predchodca žalobcu žalovanému postúpenie pohľadávky. Pri tomto postúpení bol dodržaný § 92 ods. 8 zákona o bankách, keďže žalovaný bol v omeškaní s úhradou jednotlivých splátok najneskôr od 24.02.2016 a k postúpeniu došlo až 23.04.2018, t. j. po uplynutí viac ako 90 dní. Zároveň bol žalovaný najneskôr doručením žaloby vyzvaný na úhradu dlhu. Súd prvej inštancie mal za to, že zmluva neobsahuje údaje o termíne konečnej splatnosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z. z., teda sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov.

3. Odvolací súd poukázal na to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje údaj o počte splátok, výške splátok, ale i termín prvej splátky dňa 20.08.2014, termíny ďalších splátok splatných vždy 20. dňa v mesiaci, ako i termín konečnej splatnosti (mesiac/rok): 07/2019. Je preto nesporne možné uzavrieť, že termín konečnej splatnosti úveru bol účastníkmi zmluvy v spotrebiteľskej zmluve dojednaný na konkrétny deň, mesiac a rok, t.j. 20.07.2019. Z tohto dôvodu odvolací súd považuje záver súdu prvej inštancie, že predmetný úver je poukazom na § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z. z. bezúročný a bez poplatkov za nesprávny. Odvolanie žalovaného smerovalo výlučne proti I. výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti splatnosti peňažného plnenia, keď sa domáhal iba zmeny jeho splatnosti.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzoval z § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

5. Rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky týkajúcej sa aktívnej vecnej legitímácie žalobcu poukazom na zmluvu o postúpení pohľadávky a jej súlad s § 92 ods. 8 zákona o bankách, keďže Predžalobnú výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách prevzala neoprávnená osoba. S touto listinou sa oboznámil až jeho právny zástupca pri nahliadaní do spisu, t.j. dňa 19.03.2018. Až žalobu možno považovať za písomnú výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, keď medzi dňom, kedy bol doručený návrh na vydanie platobného rozkazu a dňom kedy došlo k postúpeniu pohľadávky neuplynula 90 dňová lehota. Dovolateľ poukázal na to, že súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu. Súd prvej inštancie sa nevyjadroval k aktívnej vecnej legitímácii, avšak tým, že žalobe čiastočne vyhovel, tak vychádzal z podmienky, že žalobca je aktívne vecne legitímovaný. Odvolací súd v rozsudku nevzhliadol, že by žalobca nebol aktívne vecne legitímovaný.

6. Dovolateľ navrhol, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal dovolateľovi nárok na náhradu trov konania.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

8. Dovolateľ právnu otázku, z ktorej vyvodzoval prípustnosť dovolania vymedzil tak „či mal žalobca aktívnu vecnú legitímáciu poukazom na zmluvu o postúpení pohľadávky a jej súlad s § 92 ods. 8 zákona o bankách v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka, keď písomnú výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách prevzala neoprávnená osoba," teda „či boli splnené podmienky pre platné postúpenie pohľadávky poukazom na 92 ods. 8 zákona o bankách."

9. Skutočnosť, že všeobecný súd konal so stranou v konaní v postavení žalovaného a žalobe vyhovel, znamená, že dospel k záveru, že žalovaný je pasívne vecne legitímovaný, pričom nie je nevyhnuté, aby túto skutočnosť v rozhodnutí výslovne (expressis verbis) konštatoval. (Nález ÚS SR sp. zn. III. ÚS 191/2018 z 13. novembra 2018)

10. „Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. To, že sa súd výslovne k vecnej legitímácii nevysloví, neznamená, že sa ňou v konaní nezaoberal. Tým, že prvostupňový súd rozhodol v prospech žalobcu, ktorému právo na náhradu škody priznal, implicitne rozhodol aj o tom, že žalobca je aktívne vecne legitímovaný na podanie predmetnej žaloby voči žalovanému, u ktorého súd dospel k záveru, že je pasívne vecne legitímovaný." (rozsudok NS SR, sp. zn. 2Cdo/205/2009 z 29. júna 2010)

11. Dovolateľ nastolil v dovolaní právnu otázku, od vyriešenia ktorej podľa jeho názoru záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci. Namietal, že napriek skutočnosti, že nebolo preukázané splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, sudy dospeli k záveru o aktívnej legitímácii žalobcu. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, že „Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 23.11.2017, oznámil predchodca žalobcu dovolateľovi postúpenie pohľadávky voči dovolateľovi z predmetnej zmluvy na žalobcu, v dôsledku tohto postúpenia prešlo právo požadovať úhradu pohľadávky na žalobcu podľa § 524 ods. 1 a 2 OZ. Pri tomto postúpení bol dodržaný § 92 ods. 8 zákona o bankách, keďže žalovaný bol s istotou v omeškaní s úhradou jednotlivých splátok najneskôr od 24.02.2016, kedy vykonal poslednú úhradu a k postúpeniu došlo až 23.04.2018, t. j. po uplynutí viac ako 90 dní. Zároveň bol žalovaný aj vyzvaný na úhradu dlhu pri najmenšom tým, že 15.03.2018 mu bola doručená žaloba, ktorá vo svojom petite výzvu na úhradu sumy obsahuje.“ Z týchto dôvodov mali sudy ustálenú existenciu aktívnej legitímácie žalobcu v spore.

12. Dovolací súd poukazuje na uznesenie odvolacieho súdu 8Cdo/101/2017 zo dňa 18.07.2018, v zmysle ktorého: „Námietkou žalobcu, že žalovaná mu dala výpoveď v rozpore s dobými mravmi, sa dovolací súd nezaoberal, pretože v súlade s § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. Vychádzajúc z dôvodovej správy k Civilnému sporovému poriadku dovolací súd konštatuje, že tzv. novoty nie sú v zásade v dovolacom konaní prípustné, pretože dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a režim koncentrácie sporu nepripúšťa od istej fázy uplatňovanie práva novôt. Podľa § 442 CSP je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a preto skutkovým podkladom pre rozhodnutie odvolacieho súdu môžu byť len tie skutočnosti a dôkazy, ktoré strany uviedli v konaní pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom, a to v takom rozsahu, ako sú uvedené v súdnom spise alebo v odôvodnení rozhodnutí súdov nižších inštancií (k tomu pozri Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 1413). V danom prípade z obsahu žaloby vyplýva, že žalobca v nej nenamietal rozpor výpovede s dobrými mravmi a túto skutočnosť nenamietal ani v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie.“

13. Dovolací súd teda poukazuje na to, že v dovolacom konaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP), pričom dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Na okraj dovolací súd poznamenáva, že súd skúma aktívnu vecnú legitímáciu ex offio, pričom v zmysle vyššie uvedeného súdy rozhodli tak, že žalobe čiastočne vyhovel, čo znamená, že dospeli k záveru, že žalobca je aktívne vecne legitimovaný. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie tiež vyplýva, že sa zaoberal splnením podmienky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Nemožno tiež opomenúť, že dovolateľ bol od počiatku sporu zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, ktorého si sám zvolil. Ak mal dovolateľ za to, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil splnenie podmienky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách čo by spôsobovalo nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, bolo jeho povinnosťou namietat túto skutočnosť už v podanom odvolaní, z ktorého však vyplýva, že dovolateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, túto skutočnosť nenamietal, ale iba nesúhlasil s povinnosťou uhradiť žalovanú sumu bez uvedenia lehoty a domáhal sa, aby mu súd určil dlhšiu lehotu. Hoci je pravdou, že na pojednávaní dňa 03. októbra 2018 dovolateľ, resp. jeho právny zástupca v zastúpení advokátskym koncipientom uviedol, že je potrebné sa zaoberať či boli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, avšak neuviedol relevantné dôvody pre ktoré by podmienky splnené nemali byť a posúdenie nechal na posúdení súdu.

14. Najvyšší súd v zmysle uvedeného odmietol dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP bez toho, aby skúmal vecnú správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.